

ONDERNEMERS

UP2DATE

De innovatieaftrek Schuilt er een uitvinder in elke ondernemer?

Voor vennootschappen die innoverende producten, processen of software ontwikkelen, werd begin 2017 het fiscaal gunstregime van de innovatieaftrek ingevoerd.

Het betreft een belangrijke incentive waarbij vennootschappen **85% van hun netto-inkomsten** uit hun innovaties fiscaal in aftrek kunnen brengen. De maatregel vervangt de aftrek voor octrooi-inkomsten en breidt het toepassingsgebied ondermeer uit naar software zodat meer vennootschappen in aanmerking komen. Ondanks het ruime toepassingsgebied is de maatregel nog vrij onbekend.

Frédéric Lievens,
Lievens & Co Consulting

Corporate Finance
www.lievens.be
Wittemolenstraat 47, 8200 BRUGGE
Bischoffsheimlaan 36, 1000 BRUSSEL

Lievens & Co

FISCAAL, JURIDISCH & FINANCIËEL ADVIES

1. Welke rechten?

Het toepassingsgebied is uitgebreider dan de vroegere aftrek voor octrooi-inkomsten en heeft betrekking op:

- octrooien (patenten) en aanvullende beschermingscertificaten (ABC's)
- auteursrechtelijk beschermde computer-programma's die voortvloeien uit een onderzoeks- of ontwikkelingsprogramma (R&D)
- kwekersrechten met betrekking tot gewassen
- weesgeneesmiddelen
- van overheidswege toegekende data- of marktexclusiviteit.

Andere intellectuele eigendomsrechten, zoals know-how, handelsnamen en merken, komen niet in aanmerking.

De meeste rechten vereisen een bepaalde **registratie** of procedure. Voor het merendeel van de vennootschappen zal de toepassing gebaseerd zijn op **octrooien** (patenten) die zij hebben geregistreerd of waarvan de registratie wordt aangevraagd. Het is dus van belang om na te gaan of er binnen uw onderneming innovatieve processen of producten werden ontwikkeld die voor een octrooibescherming in aanmerking komen.

Een belangrijke uitzondering op de registratieverplichting geldt voor de auteursrechtelijk beschermde **softwareprogramma's**. Hiervoor is geen specifieke registratie vereist. Het is wel noodzakelijk dat de ontwikkeling voortvloeit uit een R&D-programma. Om na te gaan of er sprake is van een "R&D-programma" kan een bindend advies gevraagd worden aan de federale overheidsdienst BELSPO. De softwareprogramma's mogen wel nog geen inkomsten gegenereerd hebben voor 1 juli 2016 om in aanmerking te komen voor de innovatieaftrek.

Wat komt in aanmerking voor een octrooi (patent)?

Om voor octrooibescherming in aanmerking te komen, moet het gaan om een (technische) **uitvinding** die nieuw, inventief en industrieel toepasbaar is. Een octrooi biedt aan de vennootschap het exclusieve recht om derden te verbieden gebruik te maken van deze uitvinding gedurende een periode van maximum 20 jaar.

Welke software is auteursrechtelijk beschermd?

Software die werd ontwikkeld door de vennootschap wordt automatisch beschermd door het auteursrecht in de mate dat zij voortvloeit uit de eigen **creativiteit** van de auteur en **origineel** is. Dit kan tevens het geval zijn voor aanvullende softwareprogramma's in de mate dat deze voldoende origineel zijn, hetgeen in de praktijk niet evident te bepalen is.

Wat zijn R&D-activiteiten?

Volgens BELSPO dienen vijf kerncriteria in aanmerking te worden genomen:

- De R&D-activiteiten dienen **vernieuwend** te zijn t.o.v. de bestaande kennis en expertise in de ondernemingssector.
- De R&D dient uit te gaan van nieuwe, **creatieve** concepten en ideeën; routinematige wijzigingen aan producten en processen zijn uitgesloten.
- De R&D-activiteiten zijn **onzeker** qua uitkomst (zowel qua resultaat, investeringen als tijdsgebruik).
- De R&D-activiteiten worden op **systematische** wijze gepland, gerapporteerd en gebudgetteerd.
- De resultaten van R&D zijn **reproduceerbaar** en overdraagbaar.

2. Welke inkomsten?

In vergelijking met de vroegere aftrek voor octrooi-inkomsten kent de innovatieaftrek een veel ruimere waaier aan kwalificerende inkomsten:

- licentievergoedingen
- royalty's inbegrepen in de prijs van beschermde goederen of diensten
- notionele royalty's voor beschermde producten of werkwijzen in het productieproces
- inkomsten uit de verkoop van beschermde intellectuele eigendomsactiva
- schadevergoedingen naar aanleiding van een inbreuk op een intellectueel eigendomsrecht.

Door de uitbreiding naar **notionele royalty's** komen ook vennootschappen in aanmerking die hun beschermde producten of processen zelf exploiteren. Er wordt in dat geval rekening gehouden met hypothetische licentievergoedingen. Dit is bijvoorbeeld het geval bij een productieonderneming die producten verkoopt die (deels) gebaseerd zijn op haar eigen octrooien.

Ook de vergoeding die de onderneming ontvangt bij de **vervreemding** van de beschermde intellectuele rechten komt onder bepaalde voorwaarden in aanmerking. Een belangrijke voorwaarde is dat de vergoeding voor de overdracht geherinvesteerd moet worden in eigen R&D-uitgaven.

3. Welke aftrek?

Voor de fiscale aftrek komen enkel de **netto-inkomsten** in aanmerking. Het betreft alle inkomsten uit de vermelde gekwalificeerde rechten, verminderd met de directe R&D-uitgaven die hierop betrekking hebben. De (complexe) berekening kan als volgt samengevat worden:

$$\text{Innovatieaftrek} = [A - B] \times 85\% \times \text{"Nexusbreuk"}$$

- **(A)** Inkomsten uit octrooien of andere gekwalificeerde rechten
Het is belangrijk om deze inkomsten te onderbouwen aan de hand van bv. benchmarks. Dit geldt des te meer voor notionele royalty's met hypothetische licentievergoedingen, waar het in feite gaat over de "meerwinst" die gerealiseerd wordt door de octrooien of andere rechten.
- **(B)** Directe R&D-uitgaven die hierop betrekking hebben
Gezien niet alle O&O-uitgaven tot resultaten leiden waarvoor een recht kan geregistreerd worden, kan desgevallend een coëfficiënt op de O&O-uitgaven toegepast worden.

- **Nexusbreuk**
Deze breuk bepaalt de eigen R&D-uitgaven ten opzichte van alle R&D-uitgaven (inclusief van derden verworven R&D). De toepassing van de breuk kadert in de strijd tegen belastingontwijking. De overheid wil vermijden dat een te groot deel van de R&D naar het buitenland wordt geoutsourcet.

Met het oog op de controleerbaarheid van de aftrek is een **documentatieplicht** vereist, zowel op het vlak van de inkomsten als de uitgaven ('Tracking & Tracing' principe). Bij de aangifte vennootschapsbelasting dient ook een specifieke bijlage gevoegd te worden.

Om zekerheid te verkrijgen omtrent het bedrag van de innovatieaftrek kan de onderneming een voorafgaande **ruling** aanvragen.

Conclusie

De innovatieaftrek is een zeer gunstige fiscale regeling waarbij een vennootschap 85% van haar netto-inkomsten uit bepaalde intellectuele eigendomsrechten fiscaal in aftrek kan brengen. Hierdoor kan het standaard belastingtarief drastisch verminderd worden.

Om de innovatieaftrek toe te passen, moet de vennootschap eigenaar zijn van kwalificerende intellectuele eigendomsrechten. De belangrijkste rechten zijn geregistreerde octrooien. Ook auteursrechtelijk beschermde softwareprogramma's komen in aanmerking. Hiervoor is geen registratie vereist, maar de ontwikkeling moet voortvloeien uit een R&D-programma.

De innovatieaftrek is nog vrij onbekend, maar kan potentieel door heel wat vennootschappen gebruikt worden. Vennootschappen verkrijgen hierdoor een belangrijke fiscale incentive om hun innovaties binnen de onderneming verder te stimuleren.

Terminologie:

- **BELSPO:** Belgian Science Policy Office (Federaal Wetenschapsbeleid). Deze federale overheidsdienst verleent (bindende) adviezen omtrent de toepassing van bepaalde kwalificerende eigendomsrechten.
- **Tracking & Tracing:** uitgebreide documentatie- en opvolgingsplicht van de R&D-uitgaven en de inkomsten die uit de R&D voortvloeien. Op deze wijze kan de overheid de uitgaven en inkomsten traceren en controleren.